

Considering the Effect of Fantasy Proneness and Alienation on Consumer Purchase Intentions Emphasizing Nostalgia Proneness and Brand Heritage

Bahareh Osanlou^{*1}, Soheila Khoddami², Sepideh Boroojerdi³

1- Assistant Professor, Faculty of Management, Kharazmi University, Tehran, Iran.
osanlou.b@gmail.com

2- Assistant Professor, Faculty of Management, Kharazmi University, Tehran, Iran.
soheila_khoddami@yahoo.com

3- MBA Student, Faculty of Management, Kharazmi University, Tehran, Iran.
sboroojerdi@gmail.com

Abstract

In marketing management, consumer purchase intention is one of the important factors influencing marketing decisions and planning processes and identifying suitable strategies. Marketers use consumer purchase intention to make decisions about current and future products. Being aware of the factors affecting consumers' buying intent can help marketers to adopt more appropriate strategies, set up branding processes, and ultimately choose the most efficient marketing mix. The purpose of this research is to consider the effect of fantasy proneness and alienation on purchase intentions emphasizing nostalgia proneness and brand heritage. This research is applied in terms of objective, and descriptive-survey in terms of data collection. The statistical population includes consumers of Minoo brand as one of the oldest and nostalgic brands of food industry in Iran. Data are collected by questionnaire with convenience sampling and analyzed by structural equation modeling (SEM). The results show that fantasy proneness and alienation positively affect consumers nostalgia proneness. Also, nostalgia proneness impacts positively on brand heritage and brand heritage can increase purchase intention through mediating variables of brand trust, positive emotions, brand commitment and brand attachment.

Keywords: Fantasy Proneness, Alienation, Nostalgia Proneness, Brand Heritage, Purchase

بررسی تأثیر تمایل به خیال‌پردازی و ازخودبیگانگی بر قصد خرید مصرف کنندگان با تأکید بر تمایلات نوستالژی و میراث برنده

بهاره اسانلو^{*}، سهیلا خدامی^۲، سپیده بروجردیان^۳

۱- استادیار، گروه مدیریت بازارگانی، دانشکده مدیریت، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

b.osanlou@khu.ac.ir

۲- استادیار، گروه مدیریت بازارگانی، دانشکده مدیریت، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

soheila_khoddami@yahoo.com

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده مدیریت، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

sboroojerdi@gmail.com

چکیده

در مدیریت بازاریابی، قصد خرید مصرف کنندگان یکی از عوامل مهم و تأثیرگذار بر تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی فرایندهای بازاریابی و تعیین استراتژی‌هاست. بازاریابان از این معیار برای تصمیم‌گیری درباره محصولات موجود و جدید استفاده می‌کنند. آگاهی از عوامل مؤثر بر قصد خرید مصرف کنندگان به بازاریابان کمک می‌کند تا استراتژی‌های مناسب‌تری در پیش‌گیرنده، فرایندهای برنده‌نیگ را تنظیم و در نهایت آمیخته بازاریابی بهینه را انتخاب کنند. هدف پژوهش حاضر، بررسی تأثیر تمایل به خیال‌پردازی و ازخودبیگانگی بر قصد خرید مصرف کنندگان با تأکید بر تمایلات نوستالژی و میراث برنده است. این پژوهش به لحاظ هدف، کاربردی و به لحاظ ماهیت جمع‌آوری اطلاعات توصیفی-پیمایشی است. جامعه آماری شامل کلیه مصرف کنندگان برنده «مینو» است که یکی از برندهای قدیمی و نوستالژیک صنایع غذایی در ایران است. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه و به روش نمونه‌گیری در دسترس، جمع‌آوری و با استفاده از روش معادلات ساختاری تحلیل شده است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد تمایل به خیال‌پردازی و ازخودبیگانگی بر تمایلات نوستالژی مصرف کنندگان اثر مثبت دارد. همچنین تمایلات نوستالژی بر میراث برنده به صورت مثبت اثرگذار است و میراث برنده، از طریق متغیرهای میانجی هیجانات مثبت، دلبلوگی به برنده، اعتماد به برنده و تعهد به برنده، قصد خرید مصرف کنندگان را افزایش می‌دهد.

کلید واژه‌ها: تمایل به خیال‌پردازی، ازخودبیگانگی، تمایلات نوستالژی، میراث برنده، قصد خرید

۱- مقدمه

جامعه و محیط اطراف، تمایل او را نسبت به زمان‌های گذشته و ارزش‌های مورد علاقه او در گذشته، افزایش می‌دهد (مرچنت و رز، ۲۰۱۳). این جدایی از افراد و نهادهای دیگر معرف مفهوم از خودبیگانگی در بعد اجتماعی و روانی است (پرودن و همکاران^۲، ۱۹۷۴). بدین ترتیب، از خودبیگانگی نیز بر تمایلات نوستالژی فرد تأثیرگذار است. به علاوه، در پژوهش‌های گذشته مشخص شده است که تمایلات نوستالژی نقش مهمی در شکل‌گیری اولویت‌های مصرف کنندگان در زمینه محصولاتی مثل موسیقی، فیلم، مدهای پوشاسک دارد و بر ارزیابی مثبت از کیفیت محصول، تصویر برنده و هیجانات نسبت به برنده تأثیرگذار است. با توجه به این موارد، می‌توان نتیجه گرفت از آنجاکه تمایلات نوستالژی با گذشته برنده و همچنین احساس مصرف کنندگان نسبت به برنده در ارتباط است، بر میراث برنده اثرگذار است (مرچنت و رز^۳، ۲۰۱۳). از سوی دیگر، از زاویه پامدهای میراث برنده، پژوهش‌های جدید بعد دیگری از این مفهوم را در نظر می‌گیرند و ادعا می‌کنند میراث برنده با بیدار کردن گذشته برنده یا عناصر مشابه آن، برای پیشنهادهای جایگاهیابی و تمایز محصول مفید خواهد بود (رز و همکاران، ۲۰۱۶). همچنین آکر (۲۰۰۴) اهمیت میراث برنده در ساخت برنده شرکتی و برنده محصول را شرح می‌دهد (آکر^۴، ۲۰۰۴). براین اساس، به نظر می‌آید تقویت میراث برنده در ایجاد و افزایش قدرت برنده و شخصیت برنده می‌تواند مفید باشد، به خصوص در دوره‌های بحران (مالی، اقتصادی یا سیاسی) میراث برنده احساس امنیت و استحکام ایجاد می‌کند (مرچنت و رز،

مدیران بازاریابی پیوسته قصد خرید مصرف کنندگان را می‌سنجند و از این معیار برای تصمیم‌گیری درباره محصولات موجود و جدید استفاده می‌کنند. قصد خرید مصرف کنندگان با میزان فروش رابطه دارد و برای پیش‌بینی فروش مفید و مؤثر است. در برخی موارد اندازه‌گیری قصد خرید مصرف کنندگان برای تعیین میزان احتمالی تقاضا برای محصولات جدید انجام می‌شود تا عرضه آن محصول را توجیه کند و نشان دهد که چه ترکیبی از آمیخته بازاریابی مناسب خواهد بود (مورویتز^۱، ۲۰۱۴). بدین ترتیب آگاهی از عوامل مؤثر بر قصد خرید مصرف کنندگان به مدیران بازاریابی کمک می‌کند بتوانند راهبردهای مناسب‌تری بیندیشند. در پژوهش حاضر قصد خرید مصرف کنندگان از زاویه مفهوم میراث برنده بررسی شده است. به دلیل نبود پژوهشی از میان مبانی نظری که اثر میراث برنده را بر قصد خرید مصرف کنندگان بررسی کرده باشد، در این پژوهش پیشانها و پامدهای میراث برنده عوامل اثرگذار بر قصد خرید مصرف کنندگان در نظر گرفته شده‌اند. پیشانهای میراث برنده عبارت‌اند از تمایل به خیال‌پردازی، از خودبیگانگی و تمایلات نوستالژی. بدین ترتیب تمایلات مختلف مصرف کننده از جمله تمایل به خیال‌پردازی فرد که با میزان توانایی تصور و غرق‌شدن شخص در تفکرات و تخیلات مرتبط است، در قصد خرید او بسیار مؤثر است. از آنجاکه نوستالژی نیازمند تصور و یادآوری گذشته و خاطرات و تصوارت آن است، می‌توان انتظار داشت تمایل به خیال‌پردازی مصرف کننده با تمایلات نوستالژی او مرتبط باشد. همچنین، جداگفتن شخص از

² Pruden et al.

³ Merchant and Rose

⁴ Aaker

¹ Morwitz

قدیمی خود رویکردی نوستالتزیک را در پیش گرفته‌اند. به همین جهت بستری مناسب برای مطالعه هرچه عمیق‌تر مفاهیم مرتبط با مسئله پژوهش حاضر به نظر می‌رسد.

۲- مبانی نظری

۱-۲ تمایل به خیال‌پردازی

مفهوم تمایل به خیال‌پردازی نخستین بار در مطالعات ویلسون و باربر در سال ۱۹۸۲ معرفی شد و برای توصیف حالات گروهی از افراد مصاحبه‌شونده به کار برده شد که رؤیاهای روزانه و تخیلات روشن و زندگی داشتند. این افراد می‌توانستند رؤیاهایشان را به صورت زندگه تجربه کنند و بخش زیادی از زمان آنها صرف خیال‌پردازی و رؤیاسازی می‌شد (مرچباخ و همکاران^۲، ۲۰۰۱). مصرف کنندگان با تمایل به خیال‌پردازی، عموماً محصولات تجسس‌شده را به صورت روشن توصیف می‌کنند (لین و رو^۳، ۱۹۸۶). این مصرف کنندگان نسبت به دیگران توانایی آن را دارند تا به طور بهتر و بارزتری تخیلات خود را به صورت واقعی تجربه کنند؛ به گونه‌ای که گاهی مرز میان رؤیاهای خود و واقعیت را فراموش می‌کنند (المن و دهان^۴، ۲۰۰۴).

به طور کلی می‌توان گفت خیال‌پردازی یک وسیله دفاعی است (ویلسون و باربر، ۱۹۸۲) و تمایل به خیال‌پردازی عبارت است از تمایل برای تصور موقعیت‌های خیالی که معمولاً برای فرار از واقعیت انجام می‌شود (بیکن و همکاران^۵، ۲۰۱۳).

۲- از خودبیگانگی

از خودبیگانگی حالتی است که فرد در آن دچار احساس انزوا و جداافتادگی از گروه‌ها (مانند جامعه) یا

۲۰۱۳)؛ زیرا مصرف کنندگان تمایل دارند پایداری برند را با میراث برند مرتبط سازند (اورده و همکاران^۱، ۲۰۰۷). با این حال پژوهش‌های کمی درباره میراث برند و نتایج و پیامدهای آن به طور گستره‌ای نادیده گرفته شده است (رز و همکاران، ۲۰۱۶). مرچنت و رز در سال ۲۰۱۳ مبنایی برای اندازه گیری میراث برند ایجاد کرده و گفته‌اند برانگیختن هیجانات نوستالتزی نیابتی^۰ اشتیاق نسبت به زمانی که فرد در آن زندگی نمی‌کرده است^۰ در ک از میراث را افزایش می‌دهد (مرچنت و رز، ۲۰۱۳)؛ اما پژوهش مرچنت و رز (۲۰۱۳) مفهوم میراث برند را صرفاً در قالب تبلیغات می‌سنجد و بررسی وسیع تری در این حوزه انجام نمی‌دهد. بدین ترتیب مشاهده می‌شود درباره رابطه میان هیجانات نوستالتزیک مصرف کننده، میراث برند و تمایل مصرف کننده به خرید یک محصول مطالعات بیشتری را می‌طلبد. براین اساس، پژوهش حاضر با ترکیب مدل‌های مرچنت و رز (۲۰۱۳) و رز و همکاران (۲۰۱۶) پیامدهای میراث برند را در قالب چهار مفهوم هیجانات مثبت، دلستگی به برند، اعتماد به برند و تعهد به برند در نظر گرفته است. بنابراین پژوهش حاضر با در نظر گرفتن پیشانها و پیامدهای میراث برند، قصد دارد اثر تمایل به خیال‌پردازی و از خودبیگانگی مصرف کننده را بر قصد خرید مطالعه و بررسی کند.

از آنجاکه تمرکز پژوهش حاضر بر بررسی قصد خرید مصرف کنندگان با تأکید بر تمایلات نوستالتزی و میراث برند است، صنعت مواد غذایی، جامعه آماری این پژوهش در نظر گرفته شده است؛ زیرا صنعت مواد غذایی از جمله صنایعی در ایران است که برندهایی با پیشینه بلندمدت و پشتونهای اطمینان‌بخش در آن مشغول فعالیت هستند و امروز با به یادآوری محصولات

² Merckelbach et al.

³ Lynn and Rhue

⁴ Aleman and de Haan

⁵ Bacon et al.

^۱ Urde et al.

و بازاریابان راه‌های غیراخلاقی، ناعادلانه و نامطلوبی را برای دستیابی به اهداف خودخواهانه خود دنبال می‌کنند. نهایتاً انزوای اجتماعی حالتی از بیگانگی با بازار شامل بنگاه‌ها، فعالیت‌ها و خروجی‌های نظام بازاریابی است. در این حالت، مصرف کنندگان نمی‌توانند نقش مصرف کنندگی خود را در ک کنند و الگوی مصرف آنها عموماً انتظارات دیگران را برآورده می‌سازد تا انتظارات شخصی خودشان را (اورتیز و همکارن^۱، ۲۰۱۸).

۳-۲ تمایلات نوستالژی

شیندلر و هالبروک در سال ۲۰۰۳، نوستالژی را حس کلی علاقه و دیدگاه مثبت درباره اشیا، مکان‌ها، افراد و ... که در زمان‌های گذشته مرسوم بوده است، تعریف کرده‌اند. تمایلات نوستالژی معمولاً واکنش مثبتی در قبال گذشته ایجاد می‌کند و ترجیحات مصرف کنندگان را برای کالاهای و خدمات سنتی تحت الشعاع قرار می‌دهد (شیندلر و هالبروک^۲، ۲۰۰۳). مرچنت و رز (۲۰۱۳) باورمندند تمایل به نوستالژی در مصرف کنندگان، با میزان خیال‌پردازی و تصورات آنها از گذشته مرتبط است. درواقع مصرف کنندگانی که تمایل به خیال‌پردازی دارند، بیشتر از دیگران در گیر رؤیاها و خیال‌پردازی‌ها می‌شوند. براین اساس می‌توان تصور کرد میان تمایل به خیال‌پردازی مصرف کننده و تمایلات نوستالژی او رابطه وجود دارد (مرچنت و رز، ۲۰۱۳). بدین ترتیب فرضیه اول پژوهش به شرح زیر شکل می‌گیرد:

فرضیه اول: تمایل به خیال‌پردازی مصرف کننده

بر تمایلات نوستالژی او اثر مثبت و معنادار دارد.

به طور مشابه، از خودبیگانگی می‌تواند حس ناامنی و طردشده‌گی در مصرف کننده ایجاد کند و در این شرایط فرد تمایل پیدا می‌کند تا درباره گذشته و ارزش‌های موجود در آن دوره خیال‌پردازی کند. نوستالژی به

فعالیت‌هایی می‌شود که به‌طور معمول باید به آنها تعلق داشته باشد. از خودبیگانگی مصرف کننده به‌معنی احساس جدادشدن از هنجارها و ارزش‌های بازار به‌لحاظ عوامل اخلاقی کسب‌کار است. بازار کسب و کار عبارت است از کلیه بنگاه‌هایی که کالا و خدمات ارائه می‌دهند و فعالیت‌های عملکردی مرتبط با آن را اداره می‌کنند. امروزه این هم‌رأی وجود دارد که مصرف کنندگان از خودبیگانه تمایل ندارند این بنگاه‌ها و فعالیت‌ها و خروجی‌های بازار آنها را پذیرند یا خود را از طریق آن معرفی کنند و می‌خواهند با این بنگاه‌ها درگیر شوند تا بتوانند در نقش یک مصرف کننده به‌خوبی ظاهر شوند؛ اما این مصرف کنندگان هنگام ورود به بازار برای شرکت در معامله، نقش اصلی خود را ایفا نمی‌کنند و درنتیجه به‌لحاظ اجتماعی بیشتر از خودبیگانه می‌شوند.

سیمن در سال ۱۹۵۹ از خودبیگانگی را در پنج بعد تعریف کرده است: نداشتن قدرت، نداشتن معنا، نداشتن هنجارهای اجتماعی، انزوای اجتماعی و بیگانگی با خود. بعد نداشتن قدرت به این نکته اشاره می‌کند که فرد آگاه است اقدامات او به پیامدهای خشنودساز او منجر نخواهد شد. در واقع نداشتن قدرت حالتی است که در آن مصرف کننده از اثرگذاری بر فعالیت‌های کسب و کار به منظور تأمین خواسته‌ها و انتظاراتش ناتوان است. نداشتن معنا، به حالتی اشاره می‌کند که مصرف کننده مطمئن نیست به چه چیزی باید اعتقاد داشته باشد. نبود مجموعه‌ای از استانداردها در رفتار یک خریدار نشان از نداشتن معناست. درواقع مصرف کننده احساس می‌کند محصولات و معاملات بازار ارزش تلاش کردن ندارند.

نداشتن هنجارهای اجتماعی به این معنی است که هنجارهای اجتماعی شکل دهنده رفتار، دیگر قاعده‌های اثربخشی را فراهم نمی‌کنند که افراد از آنها پیروی کنند

¹ Ortiz et al.

² Schindler and Holbrook

فرضیه سوم: تمایلات نوستالژی مصرف کننده بر میراث برند اثر مثبت و معنادار دارد.

۵-۲ هیجانات مثبت

ایزارد (۱۹۹۷) هیجانات را نوعی حس تعریف می‌کند که می‌تواند برانگیخته شود و ادراک، افکار و رفتار افراد را هدایت و سازماندهی کند. محابیان و راسل (۱۹۷۴) می‌گویند حالت احساسی ذهن در هنگام دریافت یک محرك بیرونی تغییر می‌کند و منجر به واکنش رفتاری نزدیک شونده یا پرهیز کننده می‌شود (تیسور و همکاران^۱، ۲۰۱۵).

براساس پژوهش‌ها فراخوانی گذشته به طور موقیت آمیزی می‌تواند با ایجاد یک حس پایداری به معنای برنده کمک کند و حتی آن را به وجود آورد. فراخوانی گذشته همچنین می‌تواند هیجانات مثبت ایجاد کند و منجر به ارتباط عمیق تر با برنده شود و ابزاری پرمعنا برای ترویج برنده فراهم می‌آورد. رز و همکاران (۲۰۱۶) می‌گویند میراث برنده از طریق خاطرات نوستالژیک گذشته می‌تواند بر هیجانات مصرف کنندگان تأثیر بگذارد. این تأثیرات با احساس نوستالژی، اصالت و اعتبار برنده و تمایل برای استمرار و ثبات در افراد مرتبط است (رز و همکاران، ۲۰۱۶). براین اساس فرضیه چهارم پژوهش به شرح زیر شکل می‌گیرد:

فرضیه چهارم: میراث برند بر هیجانات مثبت مصرف کننده اثر مثبت و معنادار دارد.

۶-۲ دلبستگی به برند

بنابره بر نظریه دلبستگی در روان‌شناسی، میزان دلبستگی فرد به یک پدیده، ماهیت تعامل فرد با آن پدیده را مشخص می‌کند. به طور مشابهی حس دلبستگی مشتریان به یک برنده ممکن است تعهد مشتریان به آن برنده و تمایل آنها برای انجام از خود گذشتگی‌های مالی برای به دست آوردن آن را

صرف کننده این امکان را می‌دهد تا خود را در ارزش‌ها و محیط ایده‌آل گذشته رها سازد. بدین ترتیب تصور می‌شود از خود بیگانگی بر تمایلات نوستالژی اثرگذار باشد (مرچنت و رز، ۲۰۱۳). براین اساس فرضیه دوم پژوهش به شرح زیر شکل می‌گیرد:

فرضیه دوم: از خودبیگانگی مصرف کننده بر تمایلات نوستالژی او اثر مثبت و معنادار دارد.

۴-۲ میراث برند

میراث برند بخشی از هویت برند است که در گذشته، طول عمر، ارزش‌های مرکزی، استفاده از نمادها و ... نمایان می‌شود. برنده میراثی، برنده‌ی است که جایگاه و ارزش‌های عرضه شده آن بر پایه گذشته و قدمتمن باشد. چنین برنده‌ی تاریخ خود را بخش مهمی از هویتش می‌داند و بر آن تأکید دارد. میراث برند موفق مصرف کنندگان مقوله بالارزشی است. میراث برند موفق بر پایه گذشته و ارتباط گذشته با شرایط حال واقع شده است (اورده و همکاران، ۲۰۰۷). پژوهش‌های گذشته نشان می‌دهد مشتریان به میراث، پایداری و ریشه‌داشتن برنده برای سنجش اعتبار و جایگاه برنده اهمیت می‌دهند. برانگیختن میراث برنده فواید زیادی دارد؛ از جمله انتقال حس پایداری، اصالت و بیان این که برنده، اولین در نوع خود است. تصور می‌شود که فراخوانی میراث برند وسیله‌ای برای ارتباطدادن تاریخ گذشته برنده به جایگاه کنونی آن فراهم می‌سازد و از این رو با مفهوم نوستالژی مرتبط است. تمایلات نوستالژی نقش مهمی در شکل دادن به ترجیحات مصرف کنندگان ایفا می‌کند (رز و همکاران، ۲۰۱۶). درواقع تمایلات نوستالژی بر ارزیابی کیفیت محصول، تصویر برنده و هیجانات نسبت برنده تأثیر مثبت دارد. براین اساس تصور می‌شود تمایلات نوستالژی می‌تواند بر میراث برنده تأثیر مثبت داشته باشد (مرچنت و رز، ۲۰۱۳). بدین ترتیب فرضیه سوم پژوهش به شرح زیر شکل می‌گیرد:

^۱ Tsaur et al.

نشان می‌دهد نخست درگیری ذهنی فعال می‌شود و تعهد هنگامی حاصل می‌شود که درگیری ذهنی با یک انتخاب خاص گردد بخورد (کالت و همکاران^۱، ۲۰۰۳). زمانی که فردی به یک برنده احساس تعهد دارد، بهنوعی ممکن است حس فراتر از وفاداری به برنده را نیز تجربه کند؛ زیرا تعهد عمل در ک و تمایزگذاری میان مشخصه‌های مختلف برندها و تمایزشمردن این مشخصات برای برنده محبوب است. تعهد به برنده، معیاری برای اندازه‌گیری ارتباط روانی میان مصرف کنندگان و برنده است. اعتماد و تعهد متغیرهای کلیدی در زمینه ارتباط فروشنده و خریدار هستند. مشتریان انتخاب خود را همواره به یک برنده مطمئن محدود می‌کنند (چنوده‌ی^۲، ۲۰۰۶)؛ زیرا اعتماد انتظار تعاملات مثبتی را ایجاد می‌کند که پایه و اساس شکل‌گیری تعهد است. براین اساس می‌توان تصور کرد که اعتماد به برنده بر تعهد به برنده تأثیرگذار خواهد بود (رز و همکاران، ۲۰۱۶). بدین ترتیب فرضیه هفتم

پژوهش به شرح زیر شکل می‌گیرد:
فرضیه هفتم: اعتماد به برنده بر تعهد به برنده اثر مثبت و معنادار دارد.

۹-۲ قصد خرید مصرف کنندگان
قصد خرید مصرف کنندگان نشان‌دهنده تمایل آنان به خرید کالا یا خدمتی خاص است و یکی از مفاهیم مهم در حوزه مدیریت بازاریابی به شمار می‌آید (موریسون^۳، ۱۹۷۹). قصد خرید عموماً را مدیران بازاریابی به عنوان ورودی تصمیمات درباره کالاهای خدمات موجود اندازه‌گیری و استفاده می‌شود و در کنار دیگر رفتارها برای پیش‌بینی رفتار خرید واقعی بررسی می‌شود (اکسل رود^۴، ۱۹۶۸). رز و همکاران

توضیح دهد (تامسون و همکاران^۵، ۲۰۰۵). رز و همکاران (۲۰۱۶) گفته‌اند هیجانات مثبتی که با تجربه مثبت مصرف کنندگان در ارتباط است، بر دلبستگی به برنده تأثیر می‌گذارد. آنان دریافتند میراث برنده بر دلبستگی به برنده از طریق متغیر میانجی هیجانات مثبت تأثیر می‌گذارد (رز و همکاران، ۲۰۱۶). براین اساس فرضیه پنجم پژوهش به شرح زیر است:
فرضیه پنجم: هیجانات مثبت مصرف کننده بر دلبستگی به برنده اثر مثبت و معنادار دارد.

۷-۲ اعتماد به برنده

برندهای موفق از طریق افزایش اعتماد مشتریان و فایده‌رساندن مستمر به آنها برای خود تمایز ایجاد می‌کنند. اعتماد با جداشدن از وابستگی مبتنی بر شناخت به سوی وابستگی مبتنی بر هیجانات ایجاد می‌شود. اعتماد به برنده، گویای تمایل مشتریان برای اعتماد به توانایی‌های برنده در انجام تعهدات بیان شده است. اعتماد در طول زمان شکل می‌گیرد و عملکرد با ثبات برنده سبب ایجاد اعتماد خواهد شد. اعتماد به برنده به صورت زیرساختی برای وفاداری به برنده در نظر گرفته می‌شود. رز و همکاران (۲۰۱۶) می‌گویند میراث برنده باید بر اعتماد به برنده اثر داشته باشد؛ زیرا میراث برنده نشان‌دهنده ثبات رویه برنده در طول زمان است که با انتظار مشتریان برای عملکرد مناسب همسوست و این مسئله پایه اعتماد است. آنان دریافتند میراث برنده بر اعتماد به برنده اثرگذار است (رز و همکاران، ۲۰۱۶). براین اساس فرضیه ششم پژوهش به شرح زیر است:
فرضیه ششم: میراث برنده بر اعتماد به برنده اثر مثبت و معنادار دارد.

۸-۲ تعهد به برنده

تعهد به برنده، نوعی وابستگی روانی یا هیجانی به برنده در طبقه خاصی از محصولات است. مبانی نظری

² Coulter et al.

³ Chaudhuri

⁴ Morrison

⁵ Axelrod

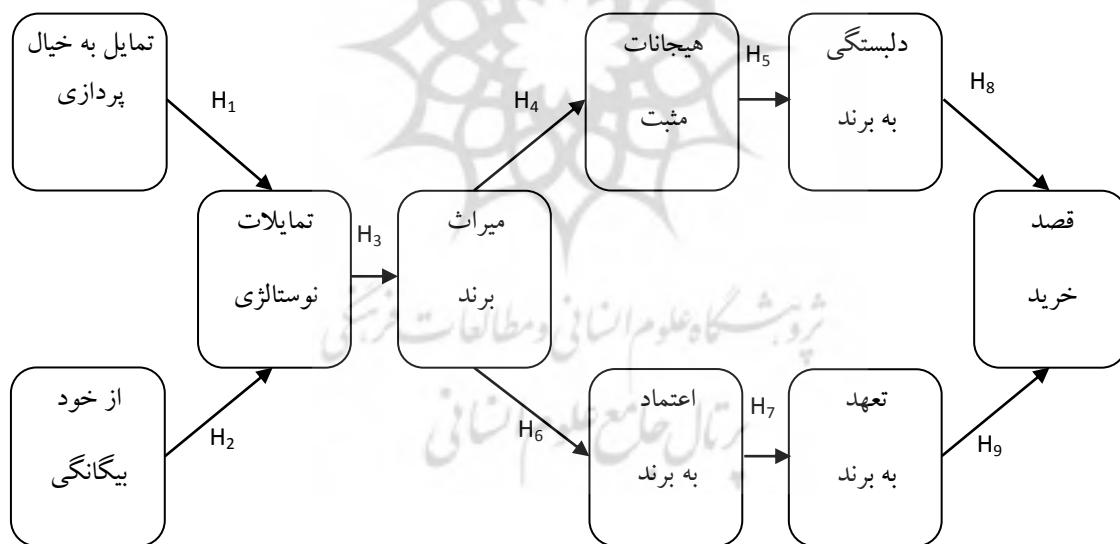
¹ Thomson et al.

مصرف کنندگان اثر مثبت و معنادار دارد. هدف پژوهش حاضر بررسی اثر تمایل به خیال‌پردازی و از خودبیگانگی بر قصد خرید مصرف کنندگان با تأکید بر تمایلات نوستالژی و میراث برند است. به منظور بررسی عمیق‌تر این موضوع نقش عوامل اثرگذار بر قصد خرید مصرف کنندگان، در قالب پیشاندها و پیامدهای میراث برند در نظر گرفته شده‌اند. پیشاندهای میراث برند شامل تمایل به خیال‌پردازی، از خودبیگانگی و تمایلات نوستالژی و پیامدهای آن شامل هیجانات مثبت، دلبستگی به برند، اعتماد به برند و تعهد به برند است. براساس مبانی نظری، این روابط در قالب مدل مفهومی پژوهش به شرح ارائه شده در شکل ۱ بررسی شده است.

(۲۰۱۶) اثر پیامدهای میراث برند بر قصد خرید را بررسی کرده و معتقدند میراث برند می‌تواند بر قصد خرید مصرف کنندگان تأثیر مثبت داشته باشد. اینان می‌گویند دلبستگی با حس علاوه و وجود رابطه عاطفی مرتبط است و به همین دلیل دلبستگی به برند با قصد خرید مصرف کنندگان در ارتباط است. همچنین از آنجاکه تعهد به برند باعث ایجاد مقاومت نسبت به تغییر در ذهن و رفتار افراد می‌شود، انتظار می‌رود بر رفتار خرید مصرف کنندگان یک برند و قصد خرید آنان اثرگذار باشد (رز و همکاران، ۲۰۱۶). براین اساس فرضیه هشتم و نهم پژوهش به شرح زیر شکل می‌گیرد:

فرضیه هشتم: دلبستگی به برند بر قصد خرید مصرف کنندگان اثر مثبت و معنادار دارد.

فرضیه نهم: تعهد به برند بر قصد خرید

شکل ۱: مدل مفهومی پژوهش

دسترس است. در این پژوهش برای گردآوری داده‌ها از دو روش کتابخانه‌ای و میدانی استفاده شده است. ابزار جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه الکترونیکی است و نمونه‌ها به صورت اینترنتی از میان اعضای کلوب مشتریان گروه صنعتی مینو جمع‌آوری شده‌اند.

۳- روش‌شناسی

پژوهش حاضر، به لحاظ هدف کاربردی است و از بعد ماهیت و روش انجام کار، توصیفی-پیمایشی است. جامعه آماری شامل کلیه مصرف کنندگان برند مینو در کشور ایران است و روش نمونه‌گیری، نمونه‌گیری در

۰.۸۱۸	پرودن و همکاران ^۲ ۱۹۷۴	۳۳ تا ۲۶	از خود دیگانگی
۰.۷۵۴	زو و همکاران ^۳ ۲۰۱۳	۳۹ تا ۳۴	تمایلات نوستاژی
۰.۹۲۵	مرجنت و رز, ۲۰۱۳	۵۱ تا ۴۰	میراث برند
۰.۹۲۹	تیسور و همکاران، ۲۰۱۵	۵۷ تا ۵۲	هیجانات مثبت
۰.۹۲۳	چاودهوری و هالبروک ^۴ ۲۰۰۱	۶۱ تا ۵۸	اعتماد به برند
۰.۹۲۳	دنیس و همکاران ^۵ ۲۰۱۶	۶۶ تا ۶۲	دلبستگی به برند
۰.۷۴۹	کالترو همکاران، ۲۰۰۳	۶۹ تا ۶۷	تعهد به برند
۰.۹۱۰	نارنگ ^۶ ۲۰۱۶	۷۳ تا ۷۰	قصد خرید
۰.۹۰۸	پایایی کل		

جدول بالا نشان می‌دهد آلفای کرونباخ متغیرها و همچین کل پرسشنامه بیشتر از ۰.۷ است؛ پس پایایی پرسشنامه تأیید می‌شود.

۴- تحلیل داده‌ها

۱- آزمون نرمال بودن و کفايت داده‌ها

برای تحلیل داده‌های پژوهش حاضر از مدل معادلات ساختاری استفاده شده است. قبل از انجام تحلیل عاملی

پرسشنامه دارای ۷۳ شاخص است که این شاخص‌ها از مقالات و منابع معتبر گردآوری شده‌اند و اطلاعات آن در جدول ۱ ارائه شده است. به‌منظور تعیین روایی پرسشنامه، از خبرگان و استادان محترم این حوزه نظرسنجی شده است تا اصلاحات لازم اعمال شود و پرسشنامه مذکور در سنجش عوامل مدنظر، دقیق عمل کند. همچنین به‌منظور بررسی پایایی پرسشنامه از معیار آلفای کرونباخ استفاده شده است. در جدول ۱ آلفای کرونباخ محاسبه شده برای هریک از متغیرها و کل پرسشنامه مشاهده می‌شود.

به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها، از روش معادلات ساختاری استفاده شده و ابزار به کاررفته برای تحلیل داده‌ها نرم‌افزار لیزرل است. در تحلیل‌های عاملی تخمین حجم نمونه بسیار مهم است. در تحلیل عاملی تأییدی، حداقل حجم نمونه براساس عامل‌ها تعیین می‌شود. اگر از مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده شود، حدود ۲۰ نمونه برای هر عامل (متغیر پنهان) لازم است (جکسون^۱، ۲۰۰۳). در این پژوهش نیز با توجه به وجود ۹ متغیر پنهان در مدل پیشنهادی، حداقل حجم نمونه ۱۸۰ است که با توجه به پرسشنامه‌های جمع آوری شده ۱۹۳ پرسشنامه قابل تحلیل به دست آمد.

جدول ۱: آلفای کرونباخ و منابع سوالات پرسشنامه

آلفای کرونباخ	منبع	شماره سوالات	متغیر
۰.۸۷۷	مرچبلاخ و همکاران، ۲۰۰۱	۱ تا ۲۵	تمایل به خيال‌پردازی

² Pruden et al.

³ Zhou et al.

⁴ Chaudhuri and Holbrook

⁵ Dennis et al.

⁶ Narang

¹ Jackson

پژوهش از توزیع نرمال برخوردارند. هم‌چنین آزمون KMO برای بررسی کفايت تعداد نمونه برای انجام تحلیل عاملی انجام شد که مقدار ۰.۷۰۵ به دست آمد؛ که نشان‌دهنده کفايت تعداد نمونه برای انجام این تحلیل عاملی است.

برای بررسی نرمال‌بودن نمونه، آزمون اسمرنوف و شاپیرو انجام شده است که نتایج آن در جدول ۲ نشان داده شده است. در این آزمون‌ها، اگر سطح معناداری بیشتر از ۰.۰۵ باشد، می‌توان داده‌ها را نرمال فرض کرد. بدین ترتیب جدول بالا نشان می‌دهد داده‌های

جدول ۲: آزمون نرمال‌بودن داده‌ها

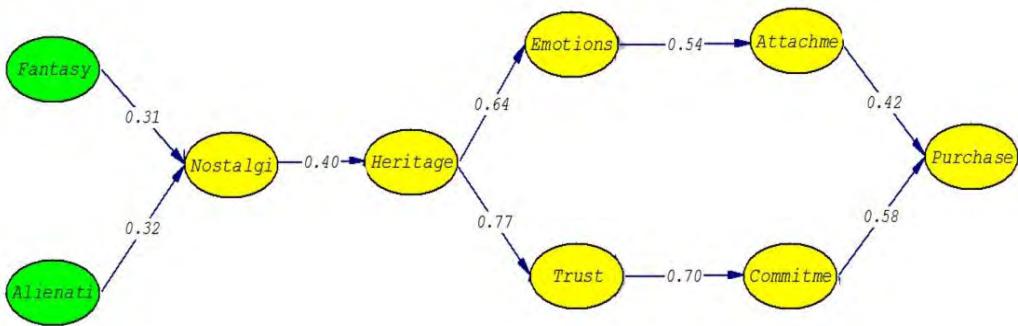
شاپیرو-ویلک			کلموگروف-اسمرنوف			تمایل به خیال‌پردازی
Sig.	df	Statistic	Sig.	df	Statistic	
۰.۳۴۲	۱۹۳	۰.۹۹۱	۰.۲۰۰	۱۹۳	۰.۰۵۴	تمایل به خیال‌پردازی
۰.۲۳۲	۱۹۳	۰.۹۹۰	۰.۲۰۰	۱۹۳	۰.۰۵۸	از خودبیگانگی
۰.۰۸۶	۱۹۳	۰.۹۸۷	۰.۰۵۴	۱۹۳	۰.۰۷۲	تمایلات نوستالژی
۰.۱۱۱	۱۹۳	۰.۹۸۸	۰.۲۰۰	۱۹۳	۰.۰۴۵	میراث برنده
۰.۰۷۲	۱۹۳	۰.۹۸۶	۰.۲۰۰	۱۹۳	۰.۰۵۹	هیجانات مثبت
۰.۱۱۱	۱۹۳	۰.۹۸۸	۰.۰۶۳	۱۹۳	۰.۰۷۱	اعتماد به برنده
۰.۱۲۱	۱۹۳	۰.۹۸۸	۰.۰۸۶	۱۹۳	۰.۶۲	دلبستگی به برنده
۰.۰۵۶	۱۹۳	۰.۹۸۵	۰.۰۵۲	۱۹۳	۰.۰۸۶	تعهد به برنده
۰.۱۳۵	۱۹۳	۰.۹۸۸	۰.۰۲۰	۱۹۳	۰.۰۷۲	قصد خرید

کمتر از ۰.۳ باشد، می‌توان گفت رابطه بین دو متغیر ضعیف است و باید از آن صرف نظر کرد. در شکل ۲ مشاهده می‌شود که تمامی ضرایب همبستگی برای روابط میان متغیرهای مدل بیشتر از ۰.۳ است. همچنین ضرایب همبستگی تمامی گویه‌های پرسشنامه نیز بالاتر از ۰.۳ محاسبه شده است. بدلیل تعداد زیاد گویه‌های پرسشنامه (۷۳ گویه) به منظور واضح‌بودن شکل‌ها، از ارائه گویه‌ها در خروجی‌های نرم‌افزار لیزرل در متن مقاله خودداری شده است.

۴-۲ آزمون فرضیه‌های پژوهش با استفاده از معادلات ساختاری

برای تحلیل داده‌های به دست آمده از پرسشنامه‌ها و با توجه به مدل مفهومی پژوهش، داده‌ها با استفاده از مدل معادلات ساختاری و در نرم‌افزار لیزرل تحلیل شده است که خروجی‌های تحلیل داده‌ها در دو حالت ضرایب همبستگی و عدد معناداری در ادامه ارائه شده است.

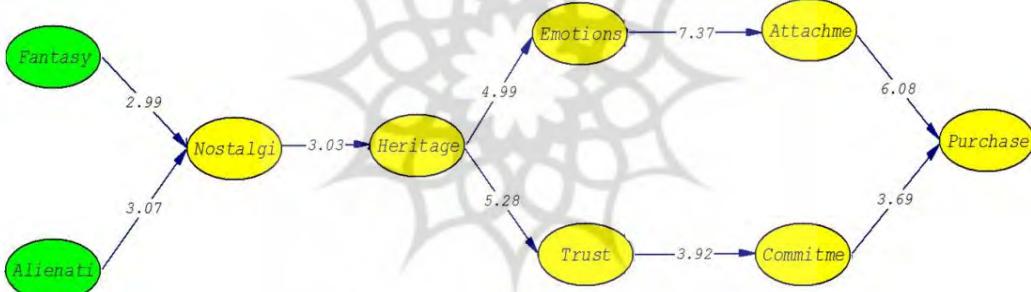
ضریب همبستگی نوع و درجه رابطه یک متغیر کمی با متغیر کمی دیگر را تعیین می‌کند. در پژوهش‌های آماری، اگر قدر مطلق ضریب همبستگی

شکل ۲: مدل معادلات ساختاری در حالت استاندارد

همان طور که در شکل ۳ مشاهده می‌شود، مقادیر t -value برای رابطه میان متغیرها مقادیر بالای دارند که نشان‌دهنده میزان زیاد معناداری این روابط است. همچنین عدد معناداری تمامی گویی‌ها نیز بسیار بیشتر از ۱.۹۶ است که رابطه مناسب میان سؤالات پرسشنامه با متغیرهای اندازه‌گیری شده را نشان می‌دهد.

از طرفی دیگر، برای بررسی معناداری رابطه بین متغیرها از آماره آزمون t یا همان t -value استفاده می‌شود؛ چون معناداری در سطح خطای ۰.۰۵ بررسی می‌شود. بنابراین اگر میزان قدر مطلق بارهای عاملی مشاهده شده با آزمون t -value از ۱.۹۶ کوچک‌تر محاسبه شود، رابطه معنادار نیست.

شکل ۳: مدل معادلات ساختاری در حالت نمایش اعداد معناداری

مفهومی از شاخص‌ها و معیارهایی استفاده می‌شود که به آنها شاخص‌های نیکویی برآراش می‌گویند. شاخص‌های سنجش نیکویی برآراش مدل مفهومی پژوهش در جدول ۳ ارائه شده است.

یکی از اهداف اصلی در استفاده از مدل‌سازی معادلات ساختاری، شناخت میزان همخوانی بین داده‌های تجربی با مدل مفهومی و نظری است. برای شناخت میزان همخوانی داده‌های تجربی و مدل

جدول ۳: شاخص‌های نیکویی برآراش مدل

شاخص	حدود معناداری	عدد به دست آمده در پژوهش
RMSEA	۰.۰۷ >	۰.۰۶
خی-دو نسبی	۳ >	۱.۹۵
SRMR	۰.۰۹ >	۰.۰۸۹

برخوردار است.

بدین ترتیب مشاهده می‌شود مدل از برآراش خوبی

با توجه به مقادیر به دست آمده از تحلیل عاملی، جدول ۴ وضعیت فرضیه‌های پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۴: نتیجه آزمون فرضیه‌های پژوهش

نتیجه آزمون	عدد معناداری	ضریب همبستگی	فرضیه	
تأید فرضیه	۲.۹۹	۰.۳۱	تمایل به خیال‌پردازی مصرف کننده بر تمایلات نوستالتزی او اثر مثبت و معنادار دارد.	H₁
تأید فرضیه	۳.۰۷	۰.۳۲	از خودبیگانگی مصرف کننده بر تمایلات نوستالتزی او اثر مثبت و معنی دار دارد.	H₂
تأید فرضیه	۳.۰۳	۰.۴	تمایلات نوستالتزی مصرف کننده بر میراث برنده اثر مثبت و معنی دار دارد.	H₃
تأید فرضیه	۴.۹۹	۰.۶۴	میراث برنده بر هیجانات مثبت مصرف کننده اثر مثبت و معنادار دارد.	H₄
تأید فرضیه	۷.۳۷	۰.۵۴	هیجانات مثبت مصرف کننده بر دلبستگی به برنده اثر مثبت و معنادار دارد.	H₅
تأید فرضیه	۵.۲۸	۰.۷۷	میراث برنده بر اعتماد به برنده اثر مثبت و معنادار دارد.	H₆
تأید فرضیه	۳.۹۲	۰.۷۰	اعتماد به برنده بر تعهد به برنده اثر مثبت و معنادار دارد.	H₇
تأید فرضیه	۶.۰۸	۰.۴۲	دلبستگی به برنده بر قصد خرید مصرف کنندگان اثر مثبت و معنادار دارد.	H₈
تأید فرضیه	۳.۶۹	۰.۵۸	تعهد به برنده بر قصد خرید مصرف کنندگان اثر مثبت و معنادار دارد.	H₉

همان‌طور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود، تمامی فرضیه‌های پژوهش تأیید شده است. پژوهش حاضر و مقایسه آن با مبانی نظری محدود موجود در زمینه سنجش ارتباط میان این مفاهیم می‌پردازیم.

تأید فرضیه اول پژوهش، نشان می‌دهد تمایل به خیال‌پردازی مصرف کننده بر تمایلات نوستالتزی او اثر مثبت و معنادار دارد. این یافته با نتایج مطالعات مرچنت و رز (۲۰۱۳) ° که گفته‌اند میان تمایل به خیال‌پردازی و تمایلات نوستالتزی رابطه مثبت وجود دارد- مطابقت دارد. تأید فرضیه اول بدان معناست که افرادی که در گذشته برای خیال‌پردازی و رؤیاپردازی بیشتر با تشویق

۵- نتیجه‌گیری و پیشنهادها

نتایج پژوهش حاضر، مدل مفهومی ارائه شده و فرضیه‌های وابسته‌بدان را تأیید کرده است. همان‌طور که در بیان مسئله نیز اشاره شد، از آنجاکه مسئله پژوهش حاضر موضوعی نوآورانه است، مبانی نظری و پژوهش‌های کمی در این حوزه بسیار محدود است. براین اساس، در ادامه به تفسیر نتایج به دست آمده در

زیرا مصرف کنندگانی که احساس از خودبیگانگی دارند، تمایلات نوستالژیک بیشتری دارند و از این محصولات استقبال می‌کنند و تمایل بیشتر به خرید آن دارند.

تأیید فرضیه سوم پژوهش نشان‌دهنده این است که تمایلات نوستالژی بر میراث برند اثر مثبت و معنی‌دار دارد. این یافته با نتایج مطالعات مرچنت و رز (۲۰۱۳) که نشان دادند تمایلات نوستالژی مصرف کنندگان به صورت مستقیم و غیرمستقیم از طریق نوستالژی نیابتی بر میراث برند تأثیر می‌گذارد، تطابق دارد. تأیید این فرضیه بدان معناست که افراد با تمایلات نوستالژی بیشتر، اهمیت بیشتری به میراث برند می‌دهند و بیشتر تحت تأثیر آن قرار می‌گیرند. فردی که تمایلات نوستالژی بیشتری دارد، توجه بیشتری به گذشته از خود نشان می‌دهد و علاقه و گرایش بیشتری به گذشته، خاطرات و وقایع رخداده در زمان‌های قدیم دارد. این مصرف کنندگان اتفاقات گذشته را به سادگی فراموش نمی‌کنند، طعم‌هایی را که در کودکی چشیده‌اند، به خاطر می‌آورند و به طور کلی چیزهای آشنای قدیمی آنها در خاطرات فرمی‌برد؛ به همین دلیل فردی با تمایلات نوستالژی محکم‌تر، رابطه بیشتر و قوی‌تری با میراث برند برقرار می‌کند و اهمیت بیشتری برای تمایلات نوستالژی قائل است. براین‌اساس، بازاریابان برند گذشته‌برندی که میراث قوی دارد- می‌توانند افراد با تمایلات نوستالژی قوی‌تر را بیشتر تحت تأثیر قرار دهد و قصد خرید آنها را افزایش دهند.

نتایج آزمون فرضیه چهارم پژوهش نشان می‌دهد که میراث برند بر هیجانات مثبت مصرف کننده اثر مثبت و معنادار دارد. یافته‌های پژوهش حاضر در این حوزه با یافته‌های رز و همکاران (۲۰۱۶) همسوست. آنان دریافتند که میراث برند هم از طریق تجربیات شخصی و

و حمایت روبرو شده‌اند، دارای تمایلات نوستالژی بیشتری خواهند بود. این افراد دارای تخیلات واقعی‌تری نسبت به دیگران هستند که این امر موجب بیشتر بودن تمایلات نوستالژی در آنان می‌شود. همچنین افرادی که می‌توانند خاطرات کودکی و گذشته خود را به خوبی به یاد آورند و دارای تمایل به خیال‌پردازی هستند، نیز دارای تمایلات نوستالژی قوی‌تری خواهند بود. بنابراین بازاریابان می‌توانند گروه از مصرف کنندگان را بازار هدف مناسب برای محصولات نوستالژیک برند مینو بگزینند و به منظور ارتقای قصد خرید آنها با رویکردی استراتژیک برنامه‌ریزی کنند.

نتیجه آزمون فرضیه دوم پژوهش نشان می‌دهد از خودبیگانگی بر تمایلات نوستالژی اثر مثبت و معنی‌دار دارد. این یافته با نتایج پژوهش مرچنت و رز (۲۰۱۳) همسوست. تأیید فرضیه دوم نشان می‌دهد افرادی که در جامعه بیشتر احساس تنهایی می‌کنند و معتقد‌ند که تأثیرات کمی بر جامعه امروز می‌توانند داشته باشند، دارای تمایلات نوستالژی بیشتری خواهند بود. تمایلات نوستالژی به فرد از خودبیگانه کمک می‌کند تا با انزوای خود در شرایط کنونی مقابله کند و بتواند با تصور گذشته، ایده‌آل‌های خود را در ذهن خویش تصویر سازد. فرد با تمایل به زمان‌های گذشته می‌تواند از این طریق احساس ناامنی کنونی خویش را کار زند و از نظر ذهنی خود را در زمانی بیند که هنجارهای مطابق با ذهن او وجود دارد. فرد ممکن است تمایل به زمان‌هایی در گذشته داشته باشد که دارای قدرت بیشتری است و خود را در شرایطی بیند که قدرتمندتر است؛ بنابراین بازاریابان می‌توانند برای این گروه از مصرف کنندگان، با رویکردی نوستالژیک محصولاتی ارائه کنند که این احساس قدرت را در آنها تقویت سازند و احساس ناامنی آنها را کاهش دهند؛

آنهاست که این امر موجب افزایش قصد خریدشان می‌شود.

نتیجه آزمون فرضیه ششم پژوهش نشان می‌دهد میراث برند بر اعتماد به برند اثر مثبت و معنادار دارد. این یافته با نتیجه پژوهش‌های رز و همکاران (۲۰۱۶) همراست است. تأیید این فرضیه بدان معناست که برندی که در طول عمر خود میراث قوی‌تری ایجاد کرده است، برای مصرف کنندگان اعتمادبخش تر است. میراث برند، نشان‌دهنده گذشته و عملکرد برند در گذشته است. برندی که توانسته است تاکنون به ارزش‌های خود پاییند باشد و رفتار و عمل درستی در گذشته از خود به جای بگذارد، اعتماد مشتریان خود را بر می‌انگیزد. چنین برندی نه فقط به شعارها متکی است، در طول زمان حیات خود به اثبات رسانده است که تا چه حد با مشتریان صادق و تا چه اندازه در وعده‌های خود پایرجاست. مصرف کنندگان با در نظر گرفتن میراث برند می‌توانند به راحتی به برند اعتماد پیدا کنند؛ زیرا برند قابلیت اطمینان خود را قبلًا به اثبات رسانیده است. براین‌اساس بازاریابان برند مینو می‌توانند با آگاه‌سازی مصرف کنندگان از میراث این برند، اعتماد آنها را افزایش دهند و با اتکا به اعتماد مصرف کنندگان به برند، قصد خرید آنها را ارتقا دهند.

تأیید فرضیه هفتم پژوهش نشان‌دهنده این است که اعتماد به برند، بر تعهد به برند اثر مثبت و معنادار دارد. این یافته با نتایج پژوهش چادهوری (۲۰۰۶) همراست است که بیان می‌کند تعهد بخشی از یک فرایند دائمی و پایدار است که از طریق اعتماد ایجاد شده و منجر به رابطه‌ای مهم و با ارزش می‌شود. همچنین رز و همکاران (۲۰۱۶) دریافتند که تعهد به برند می‌تواند تحت تأثیر اعتماد به برند قرار گیرد. تأیید این فرضیه نشان می‌دهد مصرف کنندگان زمانی که به یک برند

هم از طریق وقایع مرتبط با گذشته برای مصرف کنندگان هیجانات مثبت مانند لذت، غرور، شادی و خوشحالی به همراه دارد. تأیید فرضیه چهارم به این معناست که برندی که در گذشته اعتماد مصرف کنندگان را جلب کرده است و پایداری و ثبات خود را در طول زمان به اثبات رسانیده است و از نظر مصرف کنندگان مشهور، قابل احترام و اصیل است، می‌تواند در مصرف کنندگان خود حس شادی، لذت، رضایت و آرامش را بانگیزد. مصرف کنندگان چنین برندی مطمئن‌اند این برند به وعده‌های خود عمل خواهد کرد و از این برند رضایت خواهند داشت. براین‌اساس بازاریابان برند مینو با اتکا به میراث و پیشینه این برند می‌توانند در مصرف کنندگان هیجانات مصبیت ایجاد کنند و از این طریق قصد خرید آنها را افزایش دهند.

تأیید فرضیه پنجم پژوهش نشان می‌دهد هیجانات مثبت مصرف کننده بر دلستگی به برند اثر مثبت و معنادار دارد. این یافته با نتایج پژوهش‌های رز و همکاران (۲۰۱۶) - که گفتند هیجانات مثبت، دلستگی به برند را تحت تأثیر قرار می‌دهد، مطابقت دارد. تأیید این فرضیه نشان می‌دهد وقتی مصرف کنندگان برند به آن هیجانات مثبتی دارند، به این معنی که از برند احساس رضایت دارند و از آن لذت می‌برند، با برند رابطه‌ای عاطفی و شخصی شکل خواهند داد. مصرف کنندگان به چنین برندی دلسته می‌شوند و برند را بخشنی از خود و شخصیت خود می‌پندارند. براین‌اساس بازاریابان برند مینو باید برای محصولات نوستالژیک خود به شکلی برنامه بازاریابی تدوین کنند که مصرف کنندگان از مصرف محصولات این برند احساس لذت، شادی، غرور و ... کنند؛ زیرا در این صورت مصرف کنندگان با برند ارتباط شخصی برقرار می‌کنند و حس می‌کنند برند مینو بخشنی از وجود

تأثیید فرضیه نهم پژوهش نشان می‌دهد تعهد به برنده بر قصد خرید مصرف کنندگان اثر مثبت و معنادار دارد که با یافته‌های رز و همکاران (۲۰۱۶) همراستاست. تأثیید این فرضیه نشان می‌دهد مصرف کننده‌ای که به برنده محصولات مورد استفاده خود وابسته باشد و خود را به این برنده متعهد بداند، همواره از آن برنده خرید می‌کند و حتی این برنده را به دیگران نیز پیشنهاد می‌دهد. بنابراین زمانی که مصرف کننده اعتقاد دارد برنده محبویش بهترین انتخاب برای اوست، هر زمان که آن برنده در دسترس باشد، آن را خریداری می‌کند. براین اساس بازاریابان برنده مینو به منظور افزایش قصد خرید مصرف کنندگان، باید جنسی از تعهد را در آنها ایجاد کنند که مصرف کنندگان به آن برنده احساس وابستگی روانی داشته باشند و آن را بهترین انتخاب برای خود بدانند.

همان‌طور که یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد، تمایل به خیال‌پردازی و از خود بیگانگی مصرف کنندگان موجب افزایش تمایلات نوستالژی در آنان می‌شود. این امر موجب می‌شود تا گرایش آنها به گذشته، خاطرات شیرین کودکی، وقایع و اشیائی که برانگیزاندۀ احساس نوستالژی در آنهاست، افزایش یابد. توجه به میراث برنده برگ برنده‌ای است برای برندهایی که می‌خواهند از رقبای خود پیشی بگیرند. سازمان‌ها می‌توانند با تقویت میراث خود از طریق نشان‌دادن اهمیت و توجه آنان به گذشته و ارزش‌هایی که از گذشته تاکنون حفظ کرده‌اند، در مشتریان خود حس اعتماد، غرور، شادی، لذت و ... را برانگیزنند و نشان دهند همان‌طور که در گذشته در کنار مشتریان خود بوده و به آنان خدمت کرده‌اند، در آینده نیز به این روند ادامه خواهد داد. با تقویت میراث برنده، یک سازمان می‌تواند اطمینان داشته باشد که رابطه خود را با مشتریان خود محکم‌تر کرده

اعتماد دارند و تصویر می‌کنند که برنده محبوب برنده صادق و مطمئن است، نسبت به آن متعهد خواهند شد و این امر موجب می‌شود تا مصرف کنندگان همواره از برندهای معمول خود استفاده کنند. اعتماد به برنده باعث ایجاد رابطه تعهد میان مصرف کننده و برنده می‌شود و مصرف کننده متعهد، خرید برنده دلخواه خود را همیشه بهترین انتخاب تلقی خواهد کرد. اعتماد به برنده باورهای مطمئن یک مصرف کننده است که برنده به وعده‌های خود عمل خواهد کرد و به ارزش‌های خود پایبند خواهد بود؛ بنابراین چنانچه بازاریابان برنده مینو بتوانند در مصرف کننده این اعتماد را ایجاد کنند که این برنده در آینده می‌تواند ارزش‌های و عده‌داده شده خود را محقق سازد، مصرف کننده به این برنده وابستگی روانی و عاطفی پیدا خواهند کرد. بدین ترتیب برنده مینو می‌تواند رفتار خرید مصرف کنندگان را تحت تأثیر قرار دهد و قصد خرید آنها را افزایش دهد.

نتایج آزمون فرضیه هشتم پژوهش نشان می‌دهد دلبستگی به برنده بر قصد خرید مصرف کنندگان اثر مثبت و معنادار دارد. این نتیجه با یافته‌های رز و همکاران (۲۰۱۶) همراستاست. تأثیید این فرضیه بدان معناست که ارتباط شخصی و عاطفی فرد با برنده باعث تمایل خرید آن برنده در فرد می‌شود. مصرف کننده‌ای که شخصیت خود را با برنده خاص تعریف می‌کند و نسبت به آن احساس دلبستگی دارد، از میان برندهای مختلف این برنده را انتخاب می‌کند و قصد خرید آن را در سر می‌پروراند؛ پس بازاریابان برنده مینو باید به شکلی برنامه‌ریزی کنند که مصرف کنندگان رابطه‌ای عمیق با برنده برقرار کنند و آن برنده را جزئی از خود بدانند؛ زیرا در این صورت مصرف کنندگان تمایل بیشتری به داشتن برنده از خود نشان می‌دهند و با احتمال بیشتری قصد خرید آن برنده را خواهد داشت.

رویکردی جامع‌تر مطالعه شود.

از طرفی دیگر، در این پژوهش تنها به تأثیر تمایلات نوستالتزی و میراث برند بر احساسات مثبت تمرکز شده است، در صورتی که احساسات منفی در نظر گرفته نشده‌اند و پژوهش‌های بعدی می‌توانند این مسئله را با در نظر گرفتن احساسات منفی نیز بررسی کنند.

از دیگر محدودیت‌های پژوهش حاضر در نظر نگرفتن تفاوت فرهنگی میان شهرهای مختلف و قومیت‌های مختلف است. فرهنگ حاکم بر افراد جامعه می‌تواند تأثیر زیادی بر تمایلات نوستالتزی آنان و دیگر عوامل مدل پژوهش داشته باشد که پیشنهاد می‌شود در آینده مطالعه شود.

۶- منابع

1. Aaker, D. A. (2004), Leveraging the corporate brand, *California Management Review*, 46(3), 6-18.
2. Aleman, A., & deHaan, E. H. F. (2004), Fantasy proneness, mental imagery and reality monitoring, *Personality and Individual Differences*, 36(8), 1747-1754.
3. Axelrod, J. N. (1968), *Attitude Measures that Predict Purchase*, Markus Wiener, Incorporated.
4. Bacon, A. M., Walsh, C. R., & Martin, L. (2013), Fantasy proneness and counterfactual thinking. *Personality and Individual Differences*, 54(4), 469-473.
5. Chaudhuri, A., & Holbrook, M. B. (2001), The chain of effects from brand trust and brand affect to brand performance: The role of brand loyalty, *Journal of Marketing*, 65(2), 81-93.
6. Chaudhuri, A. (2006), *Emotion and Reason in Consumer Behavior*, London: Routledge .
7. Coulter, R. A., Price, L. L., & Feick, L. (2003), Rethinking the origins of involvement and brand commitment:

است؛ زیرا این امر تعهد مشتریان را به همراه دارد. بدین ترتیب زمانی که رابطه برند با مشتری پایدار است و مشتری از برند، هیجانات مثبت دریافت می‌کند و از برند مصرفی خود راضی است، قصد خرید آن برند را خواهد داشت. از طرفی دیگر، با تقویت میراث برند، سازمان‌ها دلبستگی بیشتری در مصرف کنندگان خود ایجاد می‌کنند. این امر می‌تواند به نوعی برند را در دنیا رقابتی امروز ییمه کند؛ به طوری که وقتی فردی به برندی دلبستگی پیدا کند، به مصرف برند مجبوبش ادامه خواهد داد. درنهایت سازمان‌ها با پرداختن به مسئله نوستالتزی و میراث برند می‌توانند قصد خرید مصرف کنندگان خود را افزایش دهند. اگرچه قصد خرید دقیقاً با فروش برابر نمی‌کند، این معیار برای پیش‌بینی فروش کاربرد دارد و درواقع به نوعی نشان‌دهنده رفتار خرید مصرف کنندگان است. پس می‌توان گفت با افزایش قصد خرید مصرف کنندگان یک برند، سودآوری آن نیز افزایش می‌یابد.

پژوهش حاضر محدودیت‌هایی دارد که می‌تواند مبنایی برای پژوهش‌های بعدی قرار گیرد. یکی از محدودیت‌های پژوهش حاضر، جامعه آماری پژوهش، صنعت مواد غذایی است. براین اساس، پیشنهاد می‌شود مدل پژوهش حاضر در صنایع دیگر و در حوزه خدمات آزمون شود و نتایج به دست آمده با نتایج پژوهش حاضر مقایسه شود.

همچنین در این پژوهش تنها اثر دو جنبه از جنبه‌های شخصیتی افراد (تمایل به خیال‌پردازی و از خودبیگانیگی) بر قصد خرید مصرف کنندگان بررسی شده است؛ در صورتی که جنبه‌های دیگر شخصیتی افراد مانند ریسک‌پذیری، شکاک‌بودن و ... نیز می‌تواند بر رفتار خرید آنان تأثیر داشته باشد. درنتیجه پیشنهاد این است که چنین عوامل شخصیتی با

- Longman, D. S. (1974), A measure of alienation from the marketplace, *Journal of the Academy of Marketing Science*, 2(4), 610-619.
18. Rose, G. M., Merchant, A., Orth, U. R., & Horstmann, F. (2016), Emphasizing brand heritage: Does it work? And how?, *Journal of Business Research*, 69(2), 936-943.
19. Schindler, R. M., & Holbrook, M. B. (2003), Nostalgia for early experience as a determinant of consumer preferences, *Psychology and Marketing*, 20(4), 275° 302.
20. Thomson, M., MacInnis, D. J., & Whan Park, C. (2005), The ties that bind: Measuring the strength of consumers emotional attachments to brands, *Journal of Consumer Psychology*, 15(1), 77-91.
21. Tsaur, S. H., Luoh, H. F., & Syue, S. S. (2015), Positive emotions and behavioral intentions of customers in full-service restaurants: Does aesthetic labor matter?, *International Journal of Hospitality Management*, 51, 115-126.
22. Urde, M., Greyser, A. S., & Balmer, T. J. M. (2007), Corporate brands with a heritage, *Journal of Brand Management*, 15(1), 4-19.
23. Wilson, S. C., & Barber, T. X. (1982), The fantasy-prone personality: Implications for understanding imagery, hypnosis, and parapsychological phenomena. *PSI Research*, 1(3), 94-116.
24. Zhou, L., Wang, T., Zhang, Q., & Mou, Y. (2013), Consumer insecurity and preference for nostalgic products: Evidence from China, *Journal of Business Research*, 66(12), 2406-2411.
- insights from postsocialist Central Europe, *Journal of Consumer Research*, 30(2), 151-169.
8. Dennis, C., Papagiannidis, S., Alamanos, E., & Bourlakis, M. (2016), The role of brand attachment strength in higher education, *Journal of Business Research*, 69 (8), 3049-3057.
9. Jackson, D. L. (2003), Revisiting sample size and number of parameter estimates: Some support for the N:q hypothesis. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 10(1), 128-141.
10. Lynn, S. J., & Rhue, J. W. (1986), The fantasy-prone person: Hypnosis, imagination, and creativity, *Journal of Personality and Social Psychology*, 51(2), 404-408.
11. Merchant, A., & Rose, G. M. (2013), Effects of advertising-evoked vicarious nostalgia on brand heritage, *Journal of Business Research*, 66(12), 2619-2625.
12. Merckelbach, H., Horselenberg, R., & Muris, P. (2001), The Creative Experiences Questionnaire (CEQ): A brief self-report measure of fantasy proneness, *Personality and Individual Differences*, 31(6), 987-995.
13. Morrison, D. G. (1979), Purchase intentions and purchase behavior, *Journal of Marketing*, 43(2), 65-74.
14. Morwitz, V. (2014), Consumers' purchase intentions and their behavior, *Foundations and Trends in Marketing*, 7(3), 181-230.
15. Ortiz, J., Chih, W. H., & Tsai, F. S. (2018), Information privacy, consumer alienation, and lurking behavior in social networking sites, *Computers in Human Behavior*, 80, 143-157.
16. Narang, R. (2016), Understanding purchase intention towards Chinese products: Role of ethnocentrism, animosity, status and self-esteem, *Journal of Retailing and Consumer Services*, 32, 253-261.
17. Pruden, H. O., Shuptrine, F. K., &